

Упаковка для фастфуду (стан та тенденції)

В.М. Кривошей, к.х.н., ІАЦ «Упаковка», м. Київ

Вважають, що швидке харчування, або англійською fast food, є ознакою сучасного життя людства, особливо молодії її частини. Дійсно, численні ресторани та інші заклади швидкого харчування, намети з вуличною їжею, приготовленою на швидкуруч, зустрічаються на кожному кроці та спокушають перехожих підживитися не тільки швидко, але й майже на ходу.

Історичне сканування способів харчування людини доводить, що швидке харчування мало місце і в давнину. У Стародавньому Римі серед незаможних верств населення були популярні термополії, де відвідувачам пропонували гарячий хліб, перепічку, м'ясо, фрукти і навіть солодоці. А майже в кожному місті європейських країн існувало безліч базарів та закусочних, де торгували пиріжками (сучасні хот-доги та гамбургери), різними коржками, вкритими сиром, ковбасами та овочами (передвісники сучасної піци).

Проте як індустрія швидке харчування сформувалася в США на початку 20-х рр. минулого століття. Спочатку «White Castle», а згодом «McDonald's» та інші заклади швидкого харчування заповнили світові ринки приймання їжі.

Фастфуд в Україні

Різні верстви населення неоднозначно ставляться до фастфуду. З одного боку, дієтологи одностайно стверджують: швидке харчування не просто шкідливе, а дуже шкідливе через висококалорійну їжу, яка містить багато жирів (не кращого походження) і мало вітамінів. З другого боку, швидкий темп сучасного життя, небажання витратити час на приготування їжі вдома та інші фактори для багатьох мешканців, особливо великих міст, є заманливим приводом користуватись закладами швидкого харчування. Саме цим можна пояснити стрімке зростання мережі «McDonald's» у світі – за 60 років у 2143 рази – з 14 закладів у США в 1956 р. до більш ніж 30 тис. у 119 країнах світу в наш час.

Український фастфуд теж має свою історичну спадщину. У радянські часи серед молоді та не тільки великий попит мали смажені пиріжки з різною начинкою, які запивали газованою водою. Пам'ятаю, як сам учасав до відомого в ті часи закладу на Червоноармійській біля площі Льва Толстого (своєрідний прообраз сучасного фастфуду), щоб поласувати пиріжками з лівером, горохом чи картоплею. Але потужний розвиток швидкого харчування в Україні розпочався з приходом на ринок у 1997 р. компанії «McDonald's». Згодом почали виходити на ринок і українські компанії. Нинішній ринок фастфуду в Україні ще не насичений (всього 30–35 % від потенціалу). Його структурні

зміни відбуваються майже щорічно. Сьогодні лідерами є «Піца Челентано», «McDonald's», «Пузата хата», «Burger Club», «McFoxy», інші. Аналітики ринку порахували, що всього в Україні понад 300 закладів швидкого харчування, які можна віднести до категорії фастфуду. Втім не можна забувати про небрендовані такі заклади (їх частка на сьогодні становить до 20 % ринку) у вигляді тимчасових палаток, де продають шаурму і хот-доги, чебуречних та пиріжкових. Саме такі заклади є гарним передвісником потенціалу українського ринку, саме їх місце в майбутньому мають зайняти як існуючі, так і нові гравці ринку.

Є ще одна причина для розвитку українського ринку. Це – темпи його зростання. У кращі часи для економіки України вони становили 15–20 % на рік. Але нинішній стан нестабільності в українській економіці разом зі станом рівня доходів населення та його зайнятості стримує зростання ринку фастфуду, його структурний перерозподіл, появу нових гравців. Це підтверджують дослідження відвідуваності українських закладів швидкого харчування. Майже 50 % відвідувачів користуються ними 2–3 рази на місяць, близько 25 % заходять до них один раз на тиждень і тільки 7–8 % щоденно там харчуються. За даними компанії Pro-Consulting, в останні роки український ринок фастфуду коливається в межах \$ 600–750 млн. Це при тому, що його потенціал за оцінками фахівців становить \$ 4,5–5 млрд.

Упаковка для фастфуду (загальні підходи)

Якісна упаковка для продуктів швидкого харчування є важливим та необхідним елементом обслуговування відвідувачів. Численні дослідження підтверджують, що правильний вибір якісного та функціонального пакування для таких продуктів може в рази збільшити продажі та ефективність діяльності таких закладів.

Як і будь-яка упаковка, упаковка для фастфуду повинна виконувати декілька функцій: зберігати споживчі властивості продукції; виконувати рекламні та інформаційні дії; бути зручною для споживача в користуванні продукцією. До того ж будь-яка упаковка має бути економічною та екологічною. Тобто, з одного боку, її вартість, як і вартість будь-якої продукції, має бути ринковою, а з другого – вона повинна відповідати вартості самої продукції. Інакше кажучи, «упаковка повинна економити більше, ніж вона коштує». Це – вислів засновника компанії «Тетра Пак» Рауля Раусінга. Краще про економічність упаковки сказати важко. Окрім цього, дуже важливо, щоб на всіх стадіях життєвого циклу упаковки (сировина, виробництво, використання, розповсюдження та утилізація) вона не забруднювала довкілля.

Це – загальні вимоги до упаковки, які потрібно враховувати, розробляючи або вибираючи її для пакування продуктів швидкого харчування. Проте і сектор такої продукції висуває свої

ООО «НОВОПАК СВ»

+38 045 732 1703

+38 045 732 2498

+38 045 732 2511

WWW.NOVOPACKSV.COM.UA

КИЕВСКАЯ обл., г. РЖИЩЕВ, ул. РАДИАТОРНАЯ, 42

СДЕЛАНО В УКРАИНЕ!

ПРОИЗВОДСТВО И РЕАЛИЗАЦИЯ
ОДНОРАЗОВОЙ УПАКОВКИ
(ЛОТКИ, ЛАНЧ-БОКСЫ)
ИЗ ВСПЕНЕННОГО ПОЛИСТИРОЛА
ДЛЯ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ

ЛУЧШЕЕ

ЦИФРОВОЕ РЕШЕНИЕ ДЛЯ ПЕЧАТИ ЭТИКЕТКИ

СЕМИКРАСОЧНАЯ КОНФИГУРАЦИЯ

HP INDIGO WS6800

- Автоматизированная интеллектуальная система контроля качества печати
- увеличение производительности на 35%
- встроенный модуль праймирования
- улучшение экономики печати на 30%
- новая белая кроющая краска повышенной оптической плотности

ПРОМЫШЛЕННЫЕ ЦИФРОВЫЕ
ОФСЕТНЫЕ ПЕЧАТНЫЕ МАШИНЫ

UNIPRINT

ООО "UNIPRINT"
03040 Киев,
Васильковская, 1, офис 116
Тел. +38 (044) 490 34 60
Факс +38 (044) 490 34 61
www.uniprint.ua

Упаковка для фастфуду

Рисунок. Класифікація упаковки для фастфуду за різними ознаками

специфічні вимоги, продиктовані властивостями продукції та особливо умовами її споживання. Зокрема, варто підкреслити стійкість упаковки до високої температури під час розігрівання їжі, її зручність під час споживання їжі «на ходу», можливість використання упаковки як посуду тощо.

На рисунку наведено класифікацію упаковки для продуктів швидкого харчування за різними ознаками: вид упакованої продукції; вид або форма упаковки; матеріал упаковки.

Насамперед, вибираючи упаковку, потрібно мати чітке уявлення, для якої продукції її будуть використовувати та які вимоги до неї висуває продукція з точки зору зберігання всіх її споживчих властивостей та умов використання. Безперечно, тут є вимоги і до виду та форми самої упаковки, її геометричних розмірів, ємності, функціональних засобів, способу та виду закупорювання. Важливим є і матеріал упаковки, який диктує, за якою технологією і на якому обладнанні краще виготовляти упаковку. Найбільш використовуваними пакувальними матеріалами для такої упа-

ковки є різних видів папір, картон, навіть гофрокартон; різні види полімерів (ПЕНГ, ПЕВГ, ПП, ПС та інші) у вигляді плівок, листів, гранул; алюмінієва фольга різної товщини та жорсткості; комбіновані матеріали (наприклад, папір / алюмінієва фольга).

Упаковка для фастфуду з паперу

Протягом багатьох років, особливо минулих часів, папір залишається найпопулярнішим матеріалом для виготовлення різноманітних видів упаковки. Одним з найпоширеніших видів такої упаковки є пакет різної форми та розмірів. Для його виготовлення використовують жиростійкий папір, пергамент, підпергамент або крафт-папір. Всі вони відрізняються складом, структурою та щільністю, які впливають на функціональні та споживчі властивості видів паперу.

Усі паперові пакувальні матеріали виготовляють з відновлювальної рослинної сировини. Вони екологічні, гігієнічні, не впливають на упаковану продукцію, зберігають її якість та властивості. Папір легко сприймає та утримує на своїй поверхні без пошкодження малюнок і необхідні інформаційні написи, які рекламують продукцію та дають споживачу різноманітну інформацію.

Заклади швидкого харчування, які пропонують пиріжки, пончики, чебуреки, хачапури та іншу штучну продукцію, здебільшого використовують паперові пакети. Такі пакети легко вбирають масло, олію, інший жир, перешкоджаючи потраплянню їх за-

лишків на одяг. Вони бувають різної форми та розмірів, із прозорими, вмонтованими віконцями, їх часто використовують для гамбургерів, хот-догів, які з'їдають «на ходу».

Відчутною перевагою паперових пакетів є майже 100 % можливість їх утилізації та повторного використання у вигляді макулатури. Не можна обійти стороною деякі негативні властивості, такі як недостатня міцність пакетів, особливо під дією атмосферних опадів. Також треба враховувати більшу вартість паперових пакетів порівняно з полімерними.

Упаковка для фастфуду з картону

Упаковка з картону для продуктів швидкого харчування є свого роду унікальною через її безпечність, універсальність (для різних видів холодних і гарячих страв), відносно невисоку вартість та одноразове використання.

Коробки різної форми та розмірів з картону для фастфуду мають важливі переваги:

- відсутність впливу на смакові властивості продукції;
- збереження тепла, що важливо для розігрітої продукції;
- зручність та ергономічність у разі використання їх як посуду для споживання продукції;
- компактність, що важливо під час транспортування в складеному вигляді від виробника;
- доступна вартість;
- майже 100 % утилізація.

Важливою перевагою упаковки з картону є відсутність обмежень у виборі форми упаковки: її можна виготовляти у вигляді традиційних коробок, пачок прямокутної форми або стаканів, відер круглої або овальної форми. Безперечно, вибір форми упаковки та її розмірів залежить від продукції. Для забезпечення більшого комфорту для споживача картонна упаковка може мати ручки, отвори, а також різноманітне художнє оформлення.

Полімерна упаковка для фастфуду

Останнім часом полімерна упаковка займає потужне місце в індустрії пакування найрізноманітнішої продукції. Не обійшла стороною така упаковка і фастфуд, на що є свої причини. По-перше, широкий асортимент полімерів та полімерних пакувальних матеріалів, які використовують у виробництві упаковки. Тут треба згадати найбільш вживані полімери: ПЕ різної густини, ПП, ПС, ПА та інші. Їх використовують у вигляді гранул з різними домішками, плівок, у тому числі багатощарових, листів. По-друге, різноманітні технології їх переробки: екструзія, соекструзія, лиття під тиском, термоформування, зварювання та їх різновиди. По-третє, можливість виготовлення упаковки

найрізноманітніших форм (пакети, коробки, лотки, пляшки, банки, відра та інші) і розмірів майже без обмежень. Усі ці переваги потрібно враховувати для пакування конкретної продукції швидкого харчування.

Як правило, полімерна упаковка для фастфуду міцна, герметична, стійка до різних навантажень, естетична. Її конструкція та дизайн дозволяють пакувати готові до вживання страви зі спеціями та приправами, які розміщують в різних відділеннях упаковки. У кожному разі для пакування конкретної продукції можна підібрати полімерний матеріал, упаковка з якого як за властивостями, так і за конструкцією, формою та розмірами задовольнить усі вимоги продукції для її зберігання.

Полімерна упаковка може бути прозорою, кольоровою, з різною фактурою поверхні, яка до того ж може бути оздоблена різними поліграфічними способами (флексографія, глибокий або тамподрук, інші способи).

Упаковку з полімерних матеріалів широко використовують для продукції на винос, бізнес-ланчів, локшини, салатів, для послуг кейтерингу, швидкої доставки будь-яких заздалегідь приготовлених страв на різні масові заходи. При цьому вона може бути споживчою, груповою та транспортною.

Упаковка для фастфуду з алюмінієвої фольги

Одноразовий посуд та упаковку з алюмінієвої фольги також широко використовують для пакування фастфуду. Вона практична та зручна, безпечна та екологічна, функціональна та легко утилізується. Такий посуд та контейнери заощаджують час та кошти клієнтів закладів швидкого харчування, бо така упаковка не б'ється і її не треба мити.

Нижче наведено суттєві переваги такого посуду та упаковки:

- збереження корисних смакових та споживчих властивостей продукції;
- рівномірний розігрів їжі зі зберіганням протягом тривалого терміну її температури;
- інертність до продукції, відсутність окислення та корозії;
- несприйняття впливу довкілля, особливо вологи та світла;
- відмінні антибактеріальні властивості.

Упаковку з фольги використовують як для замороження продукції, так і для розігріву в духовці, мікрохвильовій печі або іншим способом.

Наостанок

Отже, пакувальна індустрія сьогодні здатна забезпечити будь-яку продукцію фастфуду надійною сучасною упаковкою з різних матеріалів, різної конструкції та форми для задоволення потреб як споживачів, так і виробників продукції. ✂

Упаковка для фастфуду (состояние и тенденции)

В.Н. Кривошей, к.х.н.

Дан исторический экскурс возникновения и развития сетей быстрого питания. Показана динамика развития рынка фастфуда в Украине и проанализированы основные тренды развития этой отрасли питания.

Дана классификация различных видов упаковки для продуктов быстрого питания. Приведены данные об их характеристиках и потребительских свойствах. Показаны преимущества и недостатки такой упаковки.

Сделана оценка уровня обеспечения различной упаковкой из разных материалов (картон, бумага, полимеры, алюминиевая фольга) на украинском рынке. Показаны и проанализированы тенденции развития рынка упаковки для фастфуда.

Ключевые слова: фастфуд; упаковка; быстрое питание.

Fast food packaging (state and trends)

V.N. Krivoshey, Ph.D.

The author gives a historical review of the origin and development of the fast food chains. The article is showed the dynamics of the fast food market in Ukraine and analysis of the main trends of development of this branch of power.

The author gives a classification of the different types of packaging for fast food, data about its characteristics and consumer properties, showing the advantages and disadvantages of such a package.

The author makes the assessment of the level of provision of various packaging made of different materials (cardboard, paper, polymers, aluminum foil) on the Ukrainian market, shows and analyzes the trends of the market for fast food packaging.

Keywords: fast food; packaging.

